

ROZPORZĄDZENIE

MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 2017 r.

zmieniające rozporządzenie – Regulamin urzędowania sądów powszechnych

Na podstawie art. 41 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2062, 2103 i 2261 oraz z 2017 r. poz. 38 i 60) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 grudnia 2015 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. poz. 2316 oraz z 2016 r. poz. 418, 517 i 970) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2 w pkt 5 w lit. 1 średnik zastępuje się przecinkiem i dodaje się lit. m w brzmieniu:

„m) sprawy o wpis do księgi wieczystej ostrzeżenia o toczącym się postępowaniu rozpoznawczym bądź ustanowienia zakazu zbywania lub obciążania nieruchomości na podstawie postanowienia Komisji do spraw usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa”;

2) po § 32 dodaje się § 32a w brzmieniu:

„§ 32a. Sądy współdziałają z Komisją do spraw usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa.”;

3) w § 98 w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) gdy złoży do sądu zapytanie skierowane drogą elektroniczną, podpisane za pomocą kwalifikowanego podpisu elektronicznego albo podpisu potwierdzonego profilem zaufanym ePUAP,”;

4) w § 99 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) za pomocą kwalifikowanego podpisu elektronicznego albo podpisu potwierdzonego profilem zaufanym ePUAP, należy udzielić informacji drogą elektroniczną, tak jak na zapytanie złożone drogą pisemną, z podpisem własnoręcznym; § 98 ust. 2 stosuje się;”;

5) w § 171 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli jest to uzasadnione sprawnością postępowania, sędzia, asesor sądowy lub referendarz sądowy może samodzielnie przygotować projekt postanowienia albo dokonać zmiany w przedłożonym projekcie.”;

6) po § 208 dodaje się § 208a w brzmieniu:

„§ 208a. Wpisu do księgi wieczystej ostrzeżenia o toczącym się postępowaniu rozpoznawczym bądź ustanowienia zakazu zbywania lub obciążania nieruchomości na podstawie postanowienia Komisji do spraw usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa, sąd dokonuje niezwłocznie. Niezależnie od doręczenia zawiadomienia, o którym mowa w art. 626¹⁰ K.p.c. sąd zawiadamia o dokonaniu wpisu Komisję w sposób zapewniający jak najszybsze przekazanie tej informacji.”,

7) w § 329:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W razie zastosowania środka zapobiegawczego w postaci zakazu opuszczania kraju przez oskarżonego, odpis postanowienia w tym przedmiocie przesyła się niezwłocznie Straży Granicznej, a w przypadku cudzoziemca - właściwemu urzędowi konsularnemu lub przedstawicielstwu dyplomatycznemu oraz Straży Granicznej.”,

b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. O uchyleniu lub zmianie środka zapobiegawczego w postaci zakazu opuszczania kraju zawiadamia się niezwłocznie Straż Graniczną, a o uchyleniu lub zmianie środka zapobiegawczego w postaci zakazu opuszczania kraju połączonego z zatrzymaniem dokumentu, o którym mowa w ust. 3, zawiadamia się także organ paszportowy właściwy ze względu na siedzibę sądu, który wydał postanowienie w tym przedmiocie, a w przypadku cudzoziemca - właściwy urząd konsularny oraz Straż Graniczną.”,

c) dodaje się ust. 8 w brzmieniu:

„8. O przekazaniu innemu sądowi akt sprawy oskarżonego, wobec którego zastosowano środek zapobiegawczy w postaci zakazu opuszczania kraju, zawiadamia się Straż Graniczną.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia został przygotowany na podstawie upoważnienia zawartego w art. 41 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2062, z późn. zm), zgodnie z którym Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, określi, w drodze rozporządzenia, regulamin wewnętrznego urzędowania sądów powszechnych określający wewnętrzną organizację i porządek funkcjonowania sądów, porządek czynności w sądach, porządek urzędowania organów sądów i wykonywania zadań sędziów i asesorów sądowych pełniących funkcje kierownicze, tok czynności administracyjnych w sprawach należących do właściwości sądów, dopuszczalne systemy i rozkład czasu urzędowania oraz warunki udostępniania pomieszczeń dla uczestników postępowania, świadków i innych osób przebywających w sądach, uwzględniając zasady sprawności, racjonalności, ekonomicznego i szybkiego działania oraz potrzeby zapewnienia rzetelnego wykonywania zadań powierzonych sądom.

Przedmiotowa nowelizacja Regulaminu urzędowania sądów powszechnych obejmuje następujące zmiany:

1) rozszerzenie katalogu spraw pilnych o sprawy o wpis do księgi wieczystej ostrzeżenia o toczącym się postępowaniu rozpoznawczym bądź ustanowienia zakazu zbywania lub obciążania nieruchomości na podstawie postanowienia Komisji do spraw usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa;

2) wyartykułowanie obowiązku sądów do współdziałania z Komisją do spraw usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa;

3) wprowadzenie obowiązku niezwłocznego dokonywania przez sąd wieczystoksięgowy wpisu ostrzeżenia o toczącym się postępowaniu rozpoznawczym bądź ustanowienia zakazu zbywania lub obciążania nieruchomości na podstawie postanowienia Komisji do spraw usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa, a następnie zawiadamiania o dokonaniu wpisu Komisję w sposób zapewniający jak najszybsze przekazanie tej informacji;

4) zmiany redakcyjne przepisów § 98 i 99, uwzględniające zmiany w zakresie problematyki podpisów elektronicznych przewidziane w ustawie z dnia 5 września 2016 r. o usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej (Dz. U. poz. 1579);

5) zmianę brzmienia § 171 ust. 2 dotyczącego możliwości samodzielnego przygotowania przez sędziego, asesora sądowego lub referendarza sądowego projektu postanowienia albo dokonania zmiany w przedłożonym projekcie;

6) zmiany brzmienia § 329 ust. 1 i 7, dotyczących przesyłania odpisu postanowienia o zastosowaniu środka zapobiegawczego w postaci zakazu opuszczania kraju przez oskarżonego oraz zawiadamiania o uchyleniu lub zmianie środka zapobiegawczego w postaci zakazu opuszczania kraju połączonego z zatrzymaniem dokumentu (paszportu lub innego dokumentu upoważniającego do przekroczenia granicy);

7) dodaniu w § 329 regulacji obligującej sąd do zawiadomienia Straży Granicznej o przekazaniu innemu sądowi akt sprawy oskarżonego wobec którego zastosowano środek zapobiegawczy w postaci zakazu opuszczania kraju.

Zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 9 marca 2017 r. o szczególnych zasadach usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa, w razie powzięcia przez Komisję do spraw usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości informacji o toczącym się przed sądem powszechnym na skutek wydania decyzji reprivatyzacyjnej postępowaniu o zapłatę odszkodowania lub wynagrodzenia za korzystanie z nieruchomości, Komisja zawiadamia sąd o wszczęciu postępowania rozpoznawczego dotyczącego nieruchomości. Powyższe zawiadomienie skutkuje koniecznością dokonania przed sądem niezbędnych ustaleń dotyczących postępowań będących w toku, które podlegają zawieszeniu. Zasadnym stało się więc wyartykułowanie w § 32a obowiązku współdziałania sądów z Komisją.

Włączono do katalogu spraw pilnych sprawy o wpis do księgi wieczystej ostrzeżenia o toczącym się postępowaniu rozpoznawczym bądź ustanowienia zakazu zbywania lub obciążania nieruchomości na podstawie postanowienia Komisji do spraw usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa. Komisja wydaje postanowienie, stanowiące podstawę wpisu do księgi wieczystej, jeśli jest to niezbędne dla zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania rozpoznawczego dotyczącego nieruchomości. To uzasadnia włączenie tych spraw do katalogu

spraw pilnych oraz nałożenie na sąd wieczystoksięgowy obowiązku niezwłocznego dokonania wpisu, jak również zawiadomienia Komisji o dokonanym wpisie w sposób umożliwiający jak najszybsze przekazanie tej informacji, niezależnie od zawiadomienia dokonanego zgodnie z przepisami K.p.c.

Zmiana brzmienia § 171 ust. 2 jest spowodowana tym, że zgodnie z dotychczasowym brzmieniem przepisu możliwość samodzielnego przygotowania przez sędziego, asesora sądowego lub referendarza sądowego projektu postanowienia albo dokonanie zmiany w przedłożonym projekcie jest obwarowana zbyt wieloma niepotrzebnymi warunkami (wyjątkowymi przypadkami, nieznacznym nakładem pracy), które wydają się zbędne w świetle podstawowej przesłanki tej regulacji - zagwarantowania sprawności postępowania rejestrowego.

Projektowane zmiany brzmienia przepisów § 329 ust. 1 i 7 oraz dodanie ust. 8 mają na celu zagwarantowanie Straży Granicznej możliwości prawidłowej realizacji nałożonych na nią obowiązków ustawowych związanych z wykonywaniem postanowień wydanych w przedmiocie środka zapobiegawczego w postaci zakazu opuszczania kraju.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Ocena OSR nie była dokonywana w trybie § 32 Regulaminu pracy Rady Ministrów.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. poz. 1414, z późn. zm.) i § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. poz. 979, z późn. zm.). Żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia w trybie art. 7 wyżej wymienionej ustawy.

<p>Nazwa projektu: Projekt rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości zmieniającego rozporządzenie – Regulamin urzędowania sądów powszechnych</p> <p>Organ odpowiedzialny Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące: Ministerstwo Sprawiedliwości</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu: Pan Łukasz Piebiak Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu: Pan Wojciech Ulitko Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjnego</p>	<p>Data sporządzenia 22.03.2017 r.</p> <p>Źródło: Wniosek komórki merytorycznej</p> <p>Nr w wykazie prac: B327</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Projekt rozporządzenia został przygotowany na podstawie upoważnienia zawartego w art. 41 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - *Prawo o ustroju sądów powszechnych* (Dz. U. z 2016 r. poz. 2062, z późn. zm.), zgodnie z którym Minister Sprawiedliwości, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, określi, w drodze rozporządzenia, regulamin wewnętrznego urzędowania sądów powszechnych określający wewnętrzną organizację i porządek funkcjonowania sądów, porządek czynności w sądach, porządek urzędowania organów sądów i wykonywania zadań sędziów i asesorów sądowych pełniących funkcje kierownicze, tok czynności administracyjnych w sprawach należących do właściwości sądów, dopuszczalne systemy i rozkład czasu urzędowania oraz warunki udostępniania pomieszczeń dla uczestników postępowania, świadków i innych osób przebywających w sądach, uwzględniając zasady sprawności, racjonalności, ekonomicznego i szybkiego działania oraz potrzeby zapewnienia rzetelnego wykonywania zadań powierzonych sądom.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Przedmiotowa nowelizacja *Regulaminu urzędowania sądów powszechnych* obejmuje następujące zmiany:

a) rozszerzenie katalogu spraw pilnych o sprawy o wpis do księgi wieczystej ostrzeżenia o toczącym się postępowaniu rozpoznawczym bądź ustanowienia zakazu zbywania lub obciążania nieruchomości na podstawie postanowienia Komisji do spraw usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa;

b) wyartykułowanie obowiązku sądów do współdziałania z Komisją do spraw usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa;

c) wprowadzenie obowiązku niezwłocznego dokonywania przez sąd wieczystoksięgowy wpisu ostrzeżenia o toczącym się postępowaniu rozpoznawczym bądź ustanowienia zakazu zbywania lub obciążania nieruchomości na podstawie postanowienia Komisji do spraw usuwania skutków prawnych decyzji reprivatyzacyjnych dotyczących nieruchomości warszawskich, wydanych z naruszeniem prawa, a następnie zawiadamiania o dokonaniu wpisu Komisję w sposób zapewniający jak najszybsze przekazanie tej informacji;

d) zmiany redakcyjne stosownych przepisów, uwzględniające modyfikacje w zakresie problematyki podpisów elektronicznych przewidziane w ustawie z dnia 5 września 2016 r. o *usługach zaufania oraz identyfikacji elektronicznej* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1579);

e) zmianę brzmienia § 171 ust. 2 dotyczącego możliwości samodzielnego przygotowania przez sędziego, asesora sądowego lub referendarza sądowego projektu postanowienia albo dokonania zmiany w przedłożonym projekcie posta-

nowienia w postępowaniu o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego;

f) zmiany brzmienia przepisów dotyczących przesyłania odpisu postanowienia o zastosowaniu środka zapobiegawczego w postaci zakazu opuszczania kraju przez oskarżonego oraz zawiadamiania o uchyleniu lub zmianie środka zapobiegawczego w postaci zakazu opuszczania kraju połączonego z zatrzymaniem dokumentu (paszportu lub innego dokumentu upoważniającego do przekroczenia granicy);

g) dodanie regulacji obligującej sąd do zawiadomienia Straży Granicznej o przekazaniu innemu sądowi akt sprawy oskarżonego wobec którego zastosowano środek zapobiegawczy w postaci zakazu opuszczania kraju.

Proponowane unormowania mają za zadanie m.in. usprawnienie postępowania rejestrowego, zapewnienie niezwłocznego dokonywania wpisów w księgach wieczystych we wskazanych sprawach włączonych do katalogu spraw pilnych, zagwarantowanie Straży Granicznej możliwości prawidłowej realizacji nałożonych na nią obowiązków ustawowych związanych z wykonywaniem postanowień wydanych w przedmiocie środka zapobiegawczego w postaci zakazu opuszczania kraju.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Z uwagi na szczegółowość proponowanych rozwiązań, odstąpiono od analizy prawnoporównawczej międzynarodowych regulacji w przedmiotowej kwestii.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Sędziowie	11 409,38	Rocznik Statystyczny Rzeczpospolitej Polskiej 2016 (GUS)	Możliwość samodzielnego przygotowania projektu postanowienia lub dokonania zmiany w przedłożonym projekcie w postępowaniu o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego.
Asesorzy sądowi			Możliwość samodzielnego przygotowania projektu postanowienia lub dokonania zmiany w przedłożonym projekcie w postępowaniu o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego.
Referendarze sądowi	8856,62	Rocznik Statystyczny Rzeczpospolitej Polskiej 2016 (GUS)	Możliwość samodzielnego przygotowania projektu postanowienia lub dokonania zmiany w przedłożonym projekcie w postępowaniu o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego.
Straż Graniczna			Uprawnienie do niezwłocznego otrzymania odpisu postanowienia o zastosowaniu środka zapobiegawczego w postaci zakazu opuszczania kraju przez oskarżonego oraz niezwłocznego powiadomienia o przekazaniu innemu sądowi akt sprawy oskarżonego, wobec którego zastosowano środek zapobiegawczy w postaci zakazu opuszczania kraju.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z 2009 r. Nr 42, poz. 337, z 2011 r. Nr 106, poz. 662 i Nr 161, poz. 996 oraz z 2015 r. poz. 1893) oraz § 52 ust. 1 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. poz. 979 oraz z 2015 r. poz. 1063) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Przedmiotowy projekt nie będzie wpływał na sektor finansów publicznych.											

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe								
	Służba kuratorska i Policja								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane zmiany nie będą miały wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe sektor finansów publicznych.								

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

 tak
 nie
 nie dotyczy zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne: zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.

 tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

Proponowane zmiany mają za zadanie m.in. usprawnienie postępowania rejestrowego, zapewnienie niezwłocznego dokonywania wpisów w księgach wieczystych we wskazanych sprawach włączonych do katalogu spraw pilnych, zagwarantowanie Straży Granicznej możliwości prawidłowej realizacji nałożonych na nią obowiązków ustawowych związanych z wykonywaniem postanowień wydanych w przedmiocie środka zapobiegawczego w postaci zakazu opuszczania kraju.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowane zmiany nie będą miały wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne: demografia
 mienie państwowe informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Projekt nie będzie oddziaływał na przedmiotowe obszary.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przewiduje się wejście w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Efekty wejścia w życie projektowanego rozporządzenia będą natychmiastowe i nie wymagają pomiaru.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)